

Olsztyn, 15 stycznia 2025 r.

PS-VI.431.2.18.2024.AB

Szanowna Pani
Barbara Sulima
Dyrektor
Domu Nr 3 im. Janusza Korczaka
ul. Gołdapska 18a/3
19-400 Olecko

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr WK-I.0030.487.2024 z 08 października 2024 r. zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – delegatura Urzędu w Ełku, w składzie:

1. Agnieszka Brzozowska - główny specjalista, kierująca zespołem,
  2. Katarzyna Henryka Stefanowska - główny specjalista,
- przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Domu Nr 3 im. Janusza Korczaka w Olecku. Czynności kontrolne rozpoczęto 14 października i zakończono 17 października 2024 r.

Przedmiot kontroli obejmował planowanie i realizację pracy opiekuńczo-wychowawczej z wychowankiem, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2024, poz. 177 ze zm.) – zwanej dalej ustawą wrispz,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292 poz. 1720 ze zm.) - zwanego dalej rozporządzeniem,
- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2023 poz. 2809).

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/ Dom/ Jednostka - co oznacza: Dom Nr 3 im. Janusza Korczaka w Olecku,
2. Dyrektor - co oznacza: Dyrektora Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku, panią Barbarę Sulimę,
3. Regulamin - co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Domu Nr 3 im. Janusza Korczaka w Olecku*, przyjęty Uchwałą nr 305/2022 Zarządu Powiatu w Olecku z dnia 13 września 2022 r.,
4. Wykaz kadry - co oznacza: *Wykaz kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
5. Wykaz dzieci - co oznacza: *Wykaz dzieci przebywających w Placówce w dacie kontroli*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
6. Rejestr - co oznacza: Rejestr Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,

7. diagnoza/ diagnoza psychofizyczna - co oznacza: diagnozę psychofizyczną dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia,
8. plan/ plan pomocy - co oznacza: plan pomocy dziecku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 ustawy wripisz oraz § 15 rozporządzenia,
9. karta - co oznacza: kartę pobytu, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia,
10. arkusz – co oznacza: arkusz badań i obserwacji psychologicznych/pedagogicznych, o którym mowa § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia,
11. zespół - co oznacza: zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 135 - 138 ustawy wripisz,
12. ocena/ ocena okresowa - co oznacza: okresową ocenę sytuacji dziecka, o której mowa w art. 138 ustawy wripisz,
13. IPU - co oznacza: indywidualny program usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ustawy wripisz,
14. mow – co oznacza: młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia jej zakończenia (z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą). Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze kontroli prowadzonym w Jednostce.

Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Barbary Sulimy – Dyrektora Domu, a w dniu 16 października 2024 r. także ....., posiadającej stosowne upoważnienie **/akta kontroli str. 1/**. Ustaleń kontrolnych dokonano na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji, informacji i wyjaśnień przekazanych bezpośrednio przez Dyrektora oraz rozmów przeprowadzonych z wychowankami i oględzin pomieszczeń Placówki.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Powiat Olecki, przeznaczoną dla 14 wychowanków.

W badanym okresie działalność Jednostki określały następujące dokumenty:

- *Statut Domu Nr 3 im. Janusza Korczaka w Olecku*, przyjęty Uchwałą nr XXXII/215/2013 Rady Powiatu w Olecku z dnia 30 sierpnia 2013 r. **/akta kontroli str. 2-3/**,
- *Regulamin Organizacyjny Domu Nr 3 im. Janusza Korczaka w Olecku*, przyjęty Uchwałą nr 305/2022 Zarządu Powiatu w Olecku z dnia 13 września 2022 r. **/akta kontroli str. 4-28/**.

Praca opiekuńczo-wychowawcza w Placówce, w okresie podlegającym kontroli, realizowana była także w oparciu o m.in:

- *Plan działalności Domu nr 3 im. Janusza Korczaka w Olecku na rok 2023 i 2024* **/akta kontroli str. 29-36/**,
- *Plan Pracy Pedagoga w Centrum Administracyjnym Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku na rok 2023 oraz 2024* **/akta kontroli str. 37-42/**,
- *Plan Pracy Psychologa Centrum Administracyjnym Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku w roku 2023* **/akta kontroli str. 43-44/**,

- Zarządzenie nr 15/2014 Dyrektora Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku z dnia 03.12.2014 r. w sprawie: sporządzania i aktualizacji indywidualnej diagnozy psychofizycznej dziecka – zgodnie z §14 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku, w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, zwanego dalej Zarządzeniem w sprawie diagnozy **/akta kontroli str. 45/**,
- Zarządzeń Dyrektora Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku: nr 5/2021 z dnia 01.06.2021 r., nr 5/2023 z dnia 13.06.2023 r., nr 4/2024 z dnia 31.05.2024 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania kieszonkowego wychowankom Domów nr 1, 2, 3, 4, 5, 6 im. Janusza Korczaka w Olecku **/akta kontroli str. 46-57/**,
- Zarządzenie nr 3/2023 Dyrektora Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku z dnia 05.01.2023 r. w sprawie wprowadzenia procedur w Domach Nr 1-6 im. Janusza Korczaka w Olecku **/akta kontroli str. 58-63/**:
  - postępowania w przypadku interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka,
  - postępowania w przypadku podejrzenia, iż wychowanek jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
  - posiadania i korzystania z własnych urządzeń telekomunikacyjnych (telefonów, tabletów, laptopów itp.) przez wychowanków Domów im. Janusza Korczaka w Olecku,
  - postępowania w przypadku samowolnego opuszczenia placówki przez wychowanka lub niepowrót w terminie po usprawiedliwionej nieobecności,
  - regulaminu sprawowania opieki nocnej i zapewnienia bezpieczeństwa wychowankom,
- Zarządzenie nr 3/2024 Dyrektora Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku z dnia 20.05.2024 r. w sprawie wprowadzenia Standardów ochrony małoletnich w Domach im. J. Korczaka i Centrum Administracyjnym Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku **/akta kontroli str. 64-88/**.

Kontrolujący nie wnieśli uwag do treści ww. dokumentów organizacyjnych kontrolowanej Jednostki.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników pedagogicznych Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą, Jednostką kierował Dyrektor, który w ramach 1 etatu, sprawował także funkcję Dyrektora pozostałych pięciu placówek opiekuńczo-wychowawczych, prowadzonych przez Powiat Olecki.

Zgodnie z Wykazem kadry przedłożonym kontrolującym **/akta kontroli str. 89-91/**, działania na rzecz dzieci umieszczonych w Placówce, w badanym okresie, wykonywało łącznie 12 pracowników, w tym:

- starszy wychowawca – lider – w wymiarze 1 etatu,
- starszy wychowawca – w pełnym wymiarze czasu pracy,
- wychowawcy - 3 osoby, każda w wymiarze 1 etatu,
- młodszy wychowawcy – 4 osoby, w tym 1 osoba w pełnym wymiarze czasu pracy, 3 osoby w wymiarze 1/2 etatu,
- pedagog - w wymiarze 1 etatu,
- pracownik socjalny - w wymiarze 1 etatu,
- psycholog - w wymiarze 1/4 etatu (zatrudniony do 30 września 2023 r.),

Pedagog, pracownik socjalny oraz psycholog świadczyli również pracę w pozostałych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, prowadzonych przez Powiat Olecki.

Z uwagi na fakt, iż podczas przeprowadzania czynności kontrolnych w Domu nr 3 w dniach 13–15 września 2021 r. organ kontroli weryfikował dokumentację osobową Dyrektora, pedagoga, pracownika socjalnego, starszego wychowawcy-lidera, starszego wychowawcy, 3 wychowawców oraz 2 młodszych wychowawców (poz. nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13 w Wykazie kadry), a podczas kontroli w Domu nr 1 w dniach 27-30 sierpnia 2024 r. także psychologa (poz. Nr 11 z Wykazu kadry) odstąpiono od jej ponownego sprawdzania. Stwierdzono wówczas, iż ww. osoby spełniają wymagania kwalifikacyjne, o których mowa w przepisach ustawy wripsz.

Analizie poddano natomiast dokumentację osobową młodszych wychowawców (poz. nr 8 i 10 w Wykazie kadry). Stwierdzono, że ww. osoby posiadają odpowiednie wykształcenie, określone w art. 98 ust. 1 ustawy wripsz. W aktach osobowych każdej z tych osób znajdowało się oświadczenie, potwierdzające spełnianie przez nie także wymogów określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wripsz, tj., że osoba:

- nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ustalono ponadto, iż wszystkie osoby ujęte w Wykazie kadry, posiadały aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolne do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wripsz.

W myśl art. 7b ust. 2 ustawy wripsz, informacje o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru, w odniesieniu do Dyrektora oraz pracowników Placówki sprawdza i potwierdza pracodawca. Wskazać należy również, że stosownie do przepisów art. 7b ust. 1 ustawy wripsz i art. 12 pkt 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. 2024 poz. 560) pracodawca winien zweryfikować daną osobę w Rejestrze jeszcze przed zatrudnieniem. Natomiast, w odniesieniu do osób zatrudnionych przed dniem wejścia w życie zmian do ustawy wripsz, pracodawca obowiązek ten winien wypełnić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tychże zmian, tj. od 1 lutego 2023 r. do 31 lipca 2023 r., o czym stanowi art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022, poz. 2140).

Kontrolujący poddali analizie akta osobowe pracowników pedagogicznych Placówki ujętych w Wykazie kadry pod poz. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, pod kątem niefigurowania w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, o czym mowa w art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wripsz. W dokumentacji osobowej ww. pracowników znajdowały się wydruki potwierdzające, iż zostali zweryfikowani w Rejestrze.

Wskazać przy tym należy, iż pedagog, psycholog oraz pracownik socjalny zostali zweryfikowani w Rejestrze zgodnie z obowiązującymi przepisami. Natomiast Dyrektor nie został zweryfikowany w Rejestrze przez pracodawcę. Powyższe, szczegółowo opisano w wystąpieniu pokontrolnym PS-VI. 431.2.15.2024.KS z dnia 10 października 2024 r.

3. Dane dotyczące wychowanków

Ustalono, iż w Placówce, zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia, prowadzono ewidencję dzieci zawierającą wymagane przepisami prawa informacje. Analiza ewidencji oraz Wykazu dzieci, stanowiącego **akta kontroli str. 92-93** wykazała, iż na dzień kontroli w Jednostce na mocy orzeczenia sądu, umieszczonych było 13 wychowanków. W Placówce nie przebywały dzieci, umieszczone ponad limit, na podstawie zezwolenia wojewody, o którym mowa w art. 95 ust 3a ustawy w.rispz.

Przepisy art. 95 ust. 1 ustawy w.rispz wskazują, że w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistycznego są umieszczane dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Ponadto, zgodnie z art. 95 ust. 2 powyższej ustawy, umieszczenie dziecka poniżej 10 roku życia jest możliwe także w przypadku, kiedy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie, gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa.

Ustalono, że w dacie kontroli, w Placówce przebywało 2 dzieci poniżej 10 roku (poz. 5 i 11 z Wykazu dzieci), które umieszczone zostały w niej wraz ze starszym rodzeństwem **/akta kontroli str. 92-93/**.

Dyrektor w przedłożonej informacji, stanowiącej **akta kontroli str. 94** wskazał, iż w badanym okresie: 3 wychowanków usamodzielniało się, 3 dzieci z 2 rodzin powróciło do domu rodzinnego, żadne z dzieci nie zostało adoptowane. Ponadto 2 rodzeństwa zostały przeniesione do innych placówek opiekuńczo-wychowawczych, prowadzonych przez Powiat Olecki.

Z przedłożonych informacji, stanowiącej **akta kontroli str. 92-93** wynika, iż 5 wychowanków posiadało opinię/ orzeczenie z poradni psychologiczno-pedagogicznej. Wsparciem pedagogicznym na terenie Placówki objętych było 7 dzieci, natomiast 3 wychowanków korzystało z pomocy psychologicznej poza Jednostką. Ustalono, iż 8 wychowanków uczęszczało na dodatkowe zajęcia rozwijające ich pasje i zainteresowania oraz odpowiadające na potrzeby małych dzieci.

Stwierdzono, iż w badanym okresie 2 rodziny biologiczne, z których dzieci przebywały w Placówce były objęte wsparciem asystenta rodziny **/akta kontroli str. 92-93/**.

4. Planowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i sposób ich realizacji

a. planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej w Placówce

Praca w Jednostce prowadzona jest m.in. w oparciu o *Plan działalności Domu nr 3 im. Janusza Korczaka w Olecku*, opracowywanym na dany rok kalendarzowy. Ujmowano w nim m.in. cele a także najważniejsze zadania służące ich realizacji **/akta kontroli str. 29-36/**.

Zgodnie z § 32 Regulaminu w Jednostce prowadzi się:

- *plan pomocy dziecku,*
- *kartę pobytu dziecka,*
- *akta osobowe wychowanka,*
- *zeszyty wyposażenia wychowanków w odzież,*
- *księgę zajęć wychowawczych i przekazywania dyżurów,*
- *księgę samowolnego oddalania się wychowanków,*
- *księgę protokołów z posiedzeń Zespołu.*

Ponadto, zgodnie z przedłożoną przez Dyrektora informacją, stanowiącą **akta kontroli str. 95**, w Domu prowadzi się również *teczki z dokumentacją medyczną dziecka oraz rejestry: kontaktów*

z rodziną i osobami bliskimi dziecka, wydawanych artykułów szkolnych, wydawanych środków higienicznych.

Analiza dokumentacji przedłożonej kontrolującym, o której mowa powyżej, wykazała, iż odzwierciedla ona realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych w Placówce.

b. planowanie i realizacja indywidualnej pracy z wychowankiem

Zespół inspektorów poddał analizie dokumentację 5 wychowanków umieszczonych w Placówce w dacie kontroli (poz. 1, 3, 6, 7 i 10 z Wykazu dzieci, **akta kontroli str. 92-93**).

▪ sporządzanie diagnozy psychofizycznej

Zgodnie z zapisami § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną dziecka. Z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, iż diagnoza psychofizyczna była sporządzana niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki. Zgodnie z obowiązującym w Jednostce *Zarządzeniem w sprawie diagnozy*, diagnozę opracowywano w terminie miesiąca od daty przybycia dziecka do Placówki. Podlegała ona aktualizacji co trzy lata. Ustalono, iż w 2 przypadkach diagnoza została opracowana przez pedagoga, w 2 przypadkach wspólnie z psychologiem **/akta kontroli str. 96-107/**.

Diagnozy psychofizyczne, stanowiące **akta kontroli str. 96-107**, ujmowały elementy, o których mowa w § 14 ust. 3 rozporządzenia. Niemniej w wyniku analizy diagnoz stwierdzono, że w przypadku 2 wychowanków (poz. nr 1 i 6 w Wykazie dzieci) nie ujęto wskazań dotyczących przygotowania dziecka do usamodzielnienia, o których mowa w § 14 ust. 4 rozporządzenia bowiem, jak wynikało z przedłożonej dokumentacji, praca z dzieckiem ukierunkowana była na powrót do domu rodzinnego. Ponadto w przypadku 2 wychowanków wskazano, iż dziecko będzie przygotowane do usamodzielnienia (poz. nr 3 i 10 w Wykazie dzieci). W ocenie zespołu w przypadku gdy sytuacja dziecka (na etapie sporządzania diagnozy) nie wymaga formułowania wskazań do pracy w konkretnym obszarze – adnotacja o tym powinna być dokonana. Powyższe pozwoli nie pominąć żadnego istotnego obszaru dotyczącego dziecka (stosownie do jego wieku, rozwoju i doświadczeń). Powyższe szczegółowo omówiono z Dyrektorem Jednostki w ramach bieżącego instruktażu.

▪ opracowanie planu pomocy dziecku i jego realizacja

Praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej winna być prowadzona zgodnie z planem pomocy dziecku, do czego obligują przepisy art. 100 ust. 1 ustawy wripisz. Stosownie do zapisów § 15 ust. 1 i 4 rozporządzenia plan powinien być opracowany na podstawie diagnozy (niezwłocznie po jej sporządzeniu) oraz dokumentacji dotyczącej dziecka (o której mowa w § 8 rozporządzenia).

Ustalono, że każde dziecko, którego dokumentację analizowano, posiadało plan pomocy opracowywany na pół roku. Po upływie tego okresu, w uwagach dokonywano podsumowania realizacji planu i następnie dokonywano jego modyfikacji i opracowywano plan pomocy na kolejny okres, zgodnie z § 15 ust. 5 rozporządzenia **/akta kontroli str. 108-207/**.

Stwierdzono, iż plany pomocy opracowywano po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej, co zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia, a także na podstawie dokumentacji, o której mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia, znajdujących się w teczkach wychowanków.

Zgodnie z zapisami § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w planie pomocy winno się określać cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe, z uwzględnieniem w szczególności wieku dziecka,

jego możliwości psychofizycznych, sytuacji rodzinnej i przebiegu procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Ponadto przepisy § 15 ust. 3 pkt 2 powyższego aktu prawnego stanowią, że w planie pomocy dziecku wyznacza się cel pracy z dzieckiem, uwzględniający: powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie do usamodzielnienia. Analiza planów przedłożonych kontrolującym wykazała, iż każdy zawierał dookreślony cel pracy z dzieckiem: jeden z czterech wskazanych w § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia. Ponadto w planach ujęto cele długoterminowe i krótkoterminowe oraz działania długoterminowe i krótkoterminowe, osoby realizujące zadania, termin realizacji, uwagi/efekty realizacji. Działania wyznaczono w obszarach dotyczących sfer: szkolnej, opiekuńczo-rozwojowej, emocjonalno-społecznej, rodzinnej, zdrowotnej /**akta kontroli str. 108-207/**.

Stwierdzono, iż wszystkie plany pomocy, które poddano analizie, zawierały podpis dziecka, potwierdzający, że stosownie do art. 4a ustawy wripsz oraz § 15 ust. 2 rozporządzenia, uwzględniono jego zdanie podczas opracowania tego dokumentu. W przypadku, kiedy dziecko przebywało w mow na planie ujmowano zapis – *ustalono z wychowankiem tel.*, a następnie podczas jego pobytu w Placówce, wychowanek potwierdzał zapoznanie się z planem własnoręcznym podpisem /**akta kontroli str. 126-151/**.

Plany pomocy wychowanków ujętych w Wykazie dzieci pod poz. 1 /**akta kontroli str. 108-119/** i pod poz. 6 /**akta kontroli str. 160-186/** zawierały podpis asystenta rodziny, co stanowi potwierdzenie, że zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia, asystent rodziny współpracował z wychowawcą kierującym procesem wychowawczym dziecka przy jego opracowaniu. Kwestie współpracy z asystentem rodziny ujmowano również w kartach pobytu.

Analiza planów pomocy wykazała, iż były spójne z diagnozami psychofizycznymi oraz opiniami/orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych, gdyż zawierały ujęte w nich wskazania. Działania ujmowane w planach były zindywidualizowane, dostosowane do konkretnej sytuacji wychowanka oraz do jego potrzeb. Stwierdzono, iż uwzględniano w nich kwestię rozwoju pasji i zainteresowań dziecka.

Ustalono również, że Placówka dużą wagę przywiązywała do utrzymywania przez wychowanków kontaktów z rodziną i osobami bliskimi. W każdym analizowanym przypadku w planach pomocy dziecku uwzględniono kwestię realizacji tych kontaktów. Ponadto kontakty te dokumentowano w kartach pn. *Kontakty z rodziną i osobami bliskimi dziecka*, prowadzonymi dla dziecka lub rodzeństwa (jeśli przebywało razem w Jednostce) /**akta kontroli str. 208-221/**. Realizację powyższych założeń potwierdzają także oświadczenia osób przejmujących opiekę nad dzieckiem w trakcie urlopowania go z Placówki o zapewnieniu mu bezpieczeństwa, należytej opieki i poszanowania jego godności /**akta kontroli str. 222-223/**.

Realizację działań ujętych w planach pomocy dokumentowano m.in. w.: *Księdze zajęć wychowawczych i przekazywania dyżurów*, *Karcie podawania leków*, kartach pobytu, *Kartach udziału w zajęciach specjalistycznych* /**akta kontroli str. 224-243/**.

▪ **prowadzenie kart udziału w zajęciach specjalistycznych oraz sporządzanie arkuszy badań i obserwacji**

Ustalono, iż zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia pedagog i psycholog sporządzali karty udziału w zajęciach dzieciom, które obejmowali swoim wsparciem /**akta kontroli str. 235-243/**.

Przepisy § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia obligują pedagoga i psychologa do prowadzenia dla każdego wychowanka arkusza badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych.

Stwierdzono, iż pedagog prowadził ten dokument dla każdego wychowanka, którego dokumentację poddano kontroli **/akta kontroli str. 244-250/**. Psycholog natomiast prowadził arkusz dla 2 dzieci **/akta kontroli str. 251-252/**. Ustalono, iż nie prowadził go dla dziecka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. 10. Dyrektor wyjaśniając powyższe wskazał, iż wychowanek odmówił udziału w spotkaniach z psychologiem, w związku z tym nie było zapisów w arkuszu. Zaproponowano mu udział w spotkaniach indywidualnych z psychologiem poza Placówką, gdzie był objęty wsparciem, co znalazło potwierdzenie w dokumentacji przedłożonej kontrolującym. **/akta kontroli str. 253-254/**. Zespół inspektorów przyjął powyższe wyjaśnienia. Niemniej, w ramach bieżącego instruktażu wskazano Dyrektorowi, że w takich sytuacjach specjaliści w arkuszu badań i obserwacji powinni odnotowywać informacje nie tylko na podstawie obserwacji wychowanka podczas indywidualnego z nim kontaktu, ale także dokonując obserwacji jego funkcjonowania w Placówce.

Prowadzona przez specjalistów dokumentacja ujmowała działania podejmowane w ramach prowadzonej pracy z podopiecznymi Placówki w zakresie zaspokajania ich potrzeb.

▪ **prowadzenie kart pobytu**

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia, każdemu dziecku w Placówce, winno się prowadzić kartę pobytu, którą w myśl § 17 ust. 4 rozporządzenia, należy uzupełniać nie rzadziej niż co 2 tygodnie (w przypadku dziecka umieszczonego interwencyjnie), bądź co miesiąc (w przypadku umieszczenia w trybie zwykłym).

Ustalono, iż w Jednostce, każdemu z dzieci, którego dokumentację badano, sporządzono karty pobytu **/akta kontroli str. 255-303/**, które zawierały elementy określonych w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia. Wpisów w nich dokonywano terminowo, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, ujmując obszerne informacje potwierdzające realizację działań ujętych w planach pomocy.

Jednym z obszarów widniejących w karcie pobytu jest opis relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku. Dyrektor poinformował, że „(...) placówka umożliwia wychowankom kontakty z rodziną i osobami bliskimi w formie odwiedzin i spotkań w placówce jak i poza placówką (spacer, wyjście do miasta, na lody itp.). Dzieci kontaktują się również z najbliższymi poprzez media społecznościowe i rozmowy telefoniczne. Wychowankowie za zgodą dyrektora urlopowani są do rodziny, osób bliskich. Zapraszamy osoby bliskie na uroczystości i ważne wydarzenia w życiu dziecka, takie jak: urodziny, przyjęcie sakramentu komunii św., bierzmowania” **/akta kontroli str. 304-305/**.

Jak wynika z przedłożonej przez Dyrektora informacji, stanowiącej **akta kontroli str. 306**, wychowankowie byli urlopowani do domów rodzinnych i rodzin zaprzyjaźnionych za zgodą Dyrektora, który wskazał, iż „przed wyrażeniem zgody na urlopowanie pracownik socjalny zatrudniony w placówce składa wizytę w domu, do którego mają pojechać nasi podopieczni, w celu sprawdzenia warunków bytowych. Podczas dłuższych urlopowań – wakacje, ferie nasz pracownik również składa wizyty u rodzin, w których przebywają nasi wychowankowie w celu monitorowania pobytu. Jeżeli nie mamy możliwości dojazdu w miejsce urlopowania naszych wychowanków wówczas prosimy pracowników MOPS z danej miejscowości o wgląd w sytuację rodziny”. Ustalono, iż rodzice przedkładają do Dyrektora wnioski o wyrażenie zgody na urlopowanie, na którym o on potwierdza wyrażenie zgody **/akta kontroli str. 307/**.

Podejmowanie działań, o których mowa powyżej, w zakresie weryfikacji warunków bytowych rodziny, zanim wyrażona zostanie przez Dyrektora zgoda na wyjazd dzieci do rodzin, uznać należy za dobrą praktykę.

Z informacji przedłożonych przez Dyrektora wynika, że wychowankowie przebywający Domu nr 3 są w nim umieszczeni wspólnie z rodzeństwem /**akta kontroli str. 304/**.

Podejmowane przez Placówkę działania na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną i osobami bliskimi, w tym także rodzeństwem, znajdują odzwierciedlenie w kartach pobytu i prowadzonej w Jednostce dokumentacji.

▪ **dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka**

W Placówce, zgodnie z zapisami art. 135 ustawy wrispz, działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Przepisy art. 138 ust. 1 powyższej ustawy wskazują, iż zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 roku życia, nie rzadziej niż co 3 miesiące.

Ustalono, iż w badanym okresie posiedzenia zespołu odbyły się nie rzadziej niż co pół roku, W arkuszach zawierających okresowe oceny wychowanków Domu ujęto również wszystkie obszary wskazane w art. 136 ustawy wrispz /**akta kontroli str. 308-329/**.

W badanym okresie co do zasady posiedzenia zespołu odbywały się w pełnym składzie osobowym, określonym w art. 137 ust. 1 ustawy wrispz, za wyjątkiem posiedzenia, które odbyło się 06 grudnia 2023 r. (nie uczestniczył przedstawiciel ośrodka adopcyjnego). W dokumentacji przedłożonej kontrolującym znajdowało się zaproszenie na posiedzenia zespołów przedstawicieli instytucji, w tym także ośrodka adopcyjnego, zgodnie z ww. przepisami / **akta kontroli str. 330-331/**.

Przepisy art. 4a ustawy wrispz nakładają na podmioty realizujące zadania wynikające z ustawy wrispz, obowiązek wysłuchania wychowanka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Analiza arkuszy okresowych ocen wykazała, iż zawierały podpis dziecka, co stanowiło potwierdzenie spełnienia ww. wymogu. W przypadku, kiedy dziecko przebywało w mow w arkuszach okresowych ocen ujmowano informację, iż zapoznano wychowanka telefonicznie. Ponadto fakt wysłuchania dziecka na okoliczność dokonania oceny jego sytuacji oraz zapoznania z ustaleniami dokonanymi przez zespół dokumentowano w kartach pobytu. Wychowankowie, podczas rozmów z zespołem inspektorów potwierdzili, że zapoznawano ich z wnioskami zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

c. **planowanie pracy z wychowankiem usamodzielnianym**

Zgodnie z art. 145 ust. 2 ustawy wrispz osoba usamodzielniana co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby. Następnie, stosownie do zapisów art. 145 ust. 4 powyższego aktu prawnego, osoba usamodzielniana, wraz z opiekunem usamodzielnienia, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez nią pełnoletności, opracowuje indywidualny program usamodzielnienia (IPU).

Analiza dokumentacji wychowanka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. 10, który w bieżącym roku ukończy 18 lat, wykazała, iż w jego planie pomocy z 06 czerwca 2023 r. zaplanowano działania związane m.in. z wyznaczeniem opiekuna usamodzielnienia / **akta kontroli str. 189/**. Kwestie związane z opracowaniem IPU ujęto natomiast w planie z dnia 06 czerwca 2024 r. /**akta kontroli str. 203/**. Ponadto w przypadku wychowanka ujętego w Wykazie dzieci pod poz. 3, który

w bieżącym roku ukończy 17 lat w planie z dnia 06 czerwca 2024 r. także zaplanowano działania dotyczące m.in. wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia. Działania podejmowane w związku z procesem usamodzielnienia wobec wychowanków uwzględniano również w kartach pobytu. Stwierdzić należy, iż w odniesieniu do wychowanków, o których mowa powyżej, dopełniono obowiązku wynikającego z art. 145 ust. 2 ustawy wrispz. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że wychowankowie złożyli dokumenty dotyczące wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia do właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie /**akta kontroli str. 332-336**/.

W dokumentacji pełnoletniego wychowanka (poz. 7 z Wykazu dzieci) znajdowała się dokumentacja potwierdzająca wskazanie opiekuna usamodzielnienia w terminie określonym w przepisach ustawy wrispz, tj. co najmniej rok przed osiągnięciem przez niego pełnoletności, przedstawiając pisemną zgodę tej osoby. Ponadto w Jednostce znajdowała się kserokopia IPU, który zgodnie z art. 145 ust. 4 ustawy wrispz został zatwierdzony przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie i usamodzielnienie. Wychowankowi prowadzono karty pobytu, w których ujmowano podejmowane w stosunku do niego działania /**akta kontroli str. 337-356**/.

5. Jakość opieki zapewnianej przez Placówkę w ocenie dzieci

W celu ustalenia opinii wychowanków odnośnie jakości opieki zapewnianej im przez Placówkę, w ramach czynności kontrolnych przeprowadzono w dniu 14 października 2024 r. rozmowy z 10 wychowanków, którzy wyrazili na to zgodę. Zespół inspektorów nie przeprowadził rozmowy z 3 wychowankami, z których 2 było nieobecnych w Jednostce, 1 natomiast nie wyraził zgody na rozmowę. Wyniki przeprowadzonych rozmów stanowią **akta kontroli str. 357-366**.

Podczas rozmów indywidualnych z kontrolującymi, wszyscy wychowankowie pozytywnie wypowiadali się na temat sprawowanej opieki oraz zaspakajania ich potrzeb. Wszyscy wychowankowie wskazali też, że w Placówce czują się bezpiecznie oraz potwierdzili, iż umożliwia im się kontakty z rodziną lub osobami bliskimi. Wychowankowie w rozmowie z zespołem inspektorów wskazali również, że mogą liczyć na pomoc wychowawców, którzy m.in. pomagają w rozwiązywaniu ich problemów, czy podejmowaniu działań.

Na pytanie kontrolujących, czy w Placówce podejmowane są działania mające na celu realizację planu pomocy dziecku, 7 dzieci udzieliło odpowiedzi twierdzącej, a 3 pełnoletnich wychowanków wskazało, że realizuje indywidualny program usamodzielnienia i otrzymuje wsparcie wychowawców w tej kwestii. Dzieci, poza wychowankiem, który stwierdził, że nie wie, w rozmowach z kontrolującymi potwierdziły, że zapoznawano ich z wnioskami zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka i udzielano wyjaśnień w tym zakresie.

6. Pozostałe ustalenia

W dniu 15 października 2024 r. zespół kontrolujących przeprowadził oględziny pomieszczeń Placówki, a z dokonanych ustaleń sporządził protokół, stanowiący **akta kontroli str. 367-368**.

W toku oględzin stwierdzono, że Placówka znajduje się na I piętrze 3-kondygnacyjnego budynku przy ul. Gołdapskiej 18a/3 i składa się z:

- 3 pokoi mieszkalnych, w których znajdują się po 4 łóżka - zamieszkałych łącznie przez 10 wychowanków,
- 1 pokoju mieszkalnego 3 - osobowego - zamieszkałego przez 3 dzieci,
- przestronnego korytarza, na którym znajdują się komody i szafy do przechowywania,

- salonu wyposażonego m.in. w kanapę, komody, telewizor, kącik komputerowy, stanowiącego jednocześnie miejsce spotkań i wypoczynku,
- kuchni z jadalnią wyposażonej w stół z krzesłami, sprzęt AGD, naczynia i meble kuchenne, gdzie zapewniono miejsce do wspólnego przygotowywania posiłków, posiadających odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności odpowiednie warunki do przechowywania, obróbki żywności oraz przygotowywania posiłków, a także spożywania posiłków,
- toalety, w której znajdują się 3 wc oraz umywalka, a także magazyn do przechowywania środków czystości,
- łazienki z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych, w której znajdują się 3 prysznice, 3 umywalki, 2 pralki i 1 suszarka elektryczna.

W Placówce zapewniono wychowankom możliwość korzystania z łazienek w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny.

Wszyscy wychowankowie mają swoje łóżka, oraz przestrzeń do użytkowania, miejsce do przechowywania odzieży i miejsce do nauki. Pomieszczenia Domu są zadbane, czyste i posiadają domowy charakter. Dostosowane są do potrzeb podopiecznych. Pokoje mieszkalne są właściwie oświetlone a ich powierzchnia zapewnia swobodne korzystanie z wyposażenia.

Budynek, w którym znajduje się Placówka usytuowany jest na dużej, ogrodzonej nieruchomości gruntowej. Wychowankowie Domu nr 3, a także pozostałych 5 placówek, mają do dyspozycji: plac zabaw (wyposażony m.in. w: huśtawki, zjeżdżalnię, piaskownicę, bujaki), boisko, miejsce na grilla, palenisko ogrodowe. Ponadto w budynku położonym obok Placówki znajdują się: dwie sale gimnastyczne, siłownia oraz pracownia plastyczna.

Podczas przeprowadzania oględzin Placówki, stwierdzono, że kontrolowana Jednostka posiada warunki lokalowe zgodne z obowiązującymi standardami, określonymi w § 18 ust. 3 pkt 1-5 rozporządzenia.

7. Uwagi i wnioski

Ustalono, iż indywidualna dokumentacja każdego dziecka prowadzona była w sposób przejrzysty i czytelny przez wychowawcę kierującego jego procesem wychowawczym. Zawierała ona istotne informacje o funkcjonowaniu wychowanków oraz prowadzonej pracy opiekuńczo-wychowawczej.

Dokumentacja pięciorga wychowanków, którą poddano analizie, pozwala stwierdzić, że wychowawcy podejmowali działania mające na celu realizację planów pomocy dzieci oraz przygotowanie wychowanków do usamodzielnienia i wspierali wychowanków w ich realizacji. Ujmowane w niej informacje o prowadzonej pracy opiekuńczo-wychowawczej w rzetelny sposób odzwierciedlają funkcjonowanie podopiecznych.

Placówka realizowała działania opiekuńczo-wychowawcze, które odpowiadały problemom zidentyfikowanym w diagnozach psychofizycznych dzieci i opracowanym planom pomocy dzieciom.

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości nie wydaje się zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011

roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477).

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Piotr Duda

ZASTĘPCA DYREKTORA

Wydziału Polityki Społecznej

Agnieszka Brzozowska - główny specjalista

Katarzyna Henryka Stefanowska - główny specjalista